

275

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 25 lipca 1959 r.

w sprawie zezwolenia na zatrudnianie młodocianych w wieku powyżej 16 lat przy niektórych rodzajach prac wzbronionych.

Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. Nr 45, poz. 22b) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zezwala się na zatrudnianie młodocianych w wieku powyżej 16 lat przy niektórych rodzajach prac wzbronionych, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 września 1958 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym (Dz. U. Nr 64, poz. 312), w zakresie potrzebnym do nauki zawodu lub odbycia wstępnego stażu pracy.

2. Wykaz dopuszczalnych odstępstw od wykazu prac wzbronionych młodocianym zawiera załącznik do rozporządzenia.

3. Zezwolenie przewidziane w ust. 1 dotyczy zakładów pracy określonych w załączniku do rozporządzenia, a w razie braku takiego określenia w załączniku — wszystkich zakładów pracy.

§ 2. Zatrudnianie młodocianych przy pracach, o których mowa w § 1, jest dopuszczalne:

- 1) jeżeli prace te są przewidziane w programach praktycznej nauki zawodu lub wstępnego stażu pracy oraz
- 2) jeżeli zakład pracy stosuje się do warunków zatrudniania młodocianych, określonych w rozporządzeniu.

§ 3. 1. Zatrudnianie młodocianych przy pracach, o których mowa w § 1, nie może mieć charakteru pracy ciągłej, lecz powinno ograniczać się tylko do zaznajomienia młodo-

cianego z czynnościami podstawowymi, niezbędnymi do wykonywania zawodu.

2. Młodociani są obowiązani do prowadzenia pod nadzorem osób szkolących dzienników wykonywanych prac, określonych w załączniku do rozporządzenia.

§ 4. Zakłady pracy, zatrudniające młodocianych przy pracach, o których mowa w § 1, są obowiązane zapewnić tym młodocianym szczególną ochronę zdrowia, a w szczególności:

- 1) stosować odpowiednie urządzenia, gwarantujące bezpieczeństwo i higienę pracy młodocianych, a przede wszystkim zapewnić taką wentylację miejscową i ogólną, która wykluczałaby możliwość przekraczania dopuszczalnych norm zanieczyszczenia powietrza szkodliwymi gazami, parami i pyłem bez względu na jego własności toksyczne oraz przepisanych norm temperatury i wilgotności powietrza, jak również zapewnić odpowiednie urządzenia higieniczno-sanitarne,
- 2) poddawać młodocianych badaniom lekarskim przynajmniej raz na 3 miesiące i ściśle przestrzegać zaleceń lekarzy,
- 3) przestrzegać norm czasu pracy i długości okresów szkolenia, ustalonych w załączniku do rozporządzenia,
- 4) zapewnić młodocianym stały nadzór i opiekę w czasie pracy przez osobę szkolącą młodocianych,
- 5) dopilnować, aby młodociani prowadzili bieżąco dzienniki prac, przewidziane w § 3 ust. 2.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *S. Zawadzki*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25 lipca 1959 r. (poz. 275).

WYKAZ ODSTĘPSTW OD WYKAZU PRAC WZBRONIONYCH MŁODOCIANYM DLA CELÓW NAUKI ZAWODU LUB WSTĘPNEGO STAŻU PRACY

Lp.	Pozycja wykazu prac wzbronionych młodocianym	
1	10	<p>W zakresie nauki zawodu palacza — zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn przy kotłach parowych zdalnie sterowanych, ze zmechanizowanym nawęglaniem i odpopielaniem, pod warunkiem ścisłego przestrzegania pozycji 7 i 8 wykazu prac wzbronionych młodocianym.</p> <p>Zezwolenie dotyczy zakładów energetycznych, podległych Ministerstwu Górnictwa i Energetyki.</p>
2	21	<p>W zakresie nauki zawodu szlifierza przedmiotów metalowych (z wyłączeniem metali kolorowych) — zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn w wieku powyżej lat 17 przy maszynowym szlifowaniu oraz ostrzeniu, jeżeli szlifowanie i ostrzenie odbywa się na mokro, w granicach do 200 godzin rocznie.</p> <p>Zezwolenie dotyczy zakładów podległych Ministerstwu Przemysłu Ciężkiego, Ministerstwu Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego (przemysł budowy maszyn dla leśnictwa) oraz Ministerstwu Górnictwa i Energetyki (przemysł budowy maszyn górniczych).</p> <p>Jeżeli programy nauki w innych zawodach, np. ślusarza, tokarza itp., przewidują zapoznanie się szkolonych młodocianych z maszynowym szlifowaniem i ostrzeniem przedmiotów metalowych (z wyłączeniem metali kolorowych), zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy tych pracach w ilości do 60 godzin w całym okresie nauki zawodu.</p> <p>Zezwolenie nie dotyczy szlifowania-oczyszczania.</p>
3	26	<p>W zakresie nauki zawodu ślusarza, hydraulika itp. zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy usuwaniu pokostów, lakierów i farb oraz innych substancji pokrywających w razie konieczności odsłonięcia lub wyjęcia części urządzenia w celu naprawy.</p> <p>Zezwolenie dotyczy wyłącznie prac drobnych, wykonywanych dorywczo, na mokro, z zastosowaniem cieczy nieszkodliwych.</p>
4	30	<p>W zakresie nauki zawodu spawacza — zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn w wieku powyżej lat 17 przy spawaniu, cięciu i stapianiu metali (z wyłączeniem metali kolorowych oraz spawania wewnątrz zbiorników i pod wodą), najwyżej w ciągu 3 godzin na dobę przy najprostszych i najmniej szkodliwych pracach z tego zakresu.</p> <p>Zezwolenie dotyczy zakładów podległych Ministerstwom: Przemysłu Ciężkiego, Komunikacji, Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego (produkcja maszyn dla leśnictwa).</p> <p>W zakresie nauki w innych zawodach, jak np. ślusarza, hydraulika, monter itp. — zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy spawaniu, cięciu i stapianiu metali (z wyłączeniem metali kolorowych oraz spawania wewnątrz zbiorników i pod wodą) w granicach do 60 godzin w całym okresie szkolenia zawodowego, o ile programy nauczania przewidują zapoznanie się szkolonych młodocianych z wyżej wymienionymi pracami, pod warunkiem, że młodociani będą je wykonywali pod nadzorem nauczycieli zawodu lub instruktorów-spawaczy, posiadających pełne przepisowe kwalifikacje zawodowe spawacza.</p>
5	37	<p>W zakresie nauki zawodu kowala — zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn przy ręcznych pracach kowalskich z zastosowaniem młotów do 5 kg wagi, najwyżej w ciągu 4 godzin na dobę.</p> <p>W zakresie nauki w innych zawodach, jak np. ślusarza, monter itp. — o ile programy nauczania przewidują zapoznanie się szkolonych młodocianych z pracami kowalskimi — zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy wyżej wymienionych pracach kowalskich w granicach do 60 godzin w całym okresie szkolenia zawodowego. W obu przypadkach obowiązuje zakaz przekraczania norm ciężarów, ustalonych dla młodocianych.</p>

Lp.	Pozycja wykazu prac wzbronionych młodocianym	
6	49	<p>W zakresie nauki zawodu górnika węglowego oraz wstępnego stażu pracy zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn w kopalniach węgla pod ziemią wyłącznie przy pracach wchodzących w zakres zawodu górnika węglowego pod następującymi warunkami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wytyczne programowe prac i czas ich trwania w okresie nauki zawodu wymagają zatwierdzenia przez Ministerstwo Oświaty, 2) czas pracy pod ziemią dla młodocianych w wieku lat 16 nie może przekraczać 4 godzin na dobę, a w wieku lat 17 — 6 godzin na dobę, 3) w okresie wstępnego stażu pracy młodociani mogą być zatrudniani pod ziemią w określonych oddziałach produkcyjnych, jeśli osiągną co najmniej 17 lat życia, 4) w okresie szkolenia zawodowego młodociani mogą być zatrudniani tylko w polach szkoleniowych, tj. w oddziałach kopania specjalnie przeznaczonych do szkolenia, zatwierdzonych do tych celów przez właściwy okręgowy urząd górniczy w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Górników, którym dyrekcja kopalni obowiązana jest dostarczyć plan sytuacyjny pola szkoleniowego z odpowiednim opisem, 5) instruktorzy szkolenia zawodowego podlegają zatwierdzeniu przez właściwy okręgowy urząd górniczy, 6) młodociani szkolący się w zawodzie górnika węglowego nie mogą być objęci pracami normowanymi i akordowymi, 7) przedki pola szkoleniowego powinny być obsadzone pełną normą pracowników dorosłych z odpowiednimi kwalifikacjami zawodowymi, 8) praca nie może się odbywać w chodnikach wymagających pozycji leżącej lub pochylonej, w miejscach o upadzie ponad 30°, w miejscach mokrych, przy robotach kamiennych, przy rabunku, w polach pożarowych oraz w warunkach niebezpiecznych, gdy wymagana jest duża ostrożność i doświadczenie. Grubość pokładów powinna się zawierać w granicach 0,8—3 m, warunki stropowe powinny być bezpieczne, stwierdzony brak nadmiernych ciśnień (nie w partiach uskokowych), brak zapylenia szkodliwego dla zdrowia, dobre przewietrzanie, zapewnione bezpieczeństwo pożarowe, wodne i gazowe, dogodny i bezpieczny dojazd do miejsc pracy, 9) młodocianych nie wolno zatrudniać przy dźwiganiu, przenoszeniu i przewożeniu ciężarów ponad normy określone dla młodocianych. <p>Zezwolenie dotyczy zakładów podległych Ministerstwu Górnictwa i Energetyki.</p>
7		<p>W okresie odbywania wstępnego stażu pracy przez absolwentów zasadniczych szkół zawodowych górnictwa rud zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn w wieku powyżej lat 17 w kopalniach rud pod ziemią na warunkach określonych wyżej dla górnictwa węglowego.</p> <p>Zezwolenie dotyczy zakładów podległych Ministerstwu Przemysłu Ciężkiego.</p>
8	55 i 58	<p>W zakresie nauki zawodu formierza zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn przy pracach formierskich, z wyłączeniem obsługi suszarni form i idzeni, pod warunkiem nieprzekraczania norm ciężarów określonych dla młodocianych oraz niestosowania mas formierskich szkodliwych dla zdrowia, jak np. zawierających związki mocznikowe — w formierniach wydzielonych do szkolenia (w osobnych pomieszczeniach).</p> <p>Zezwolenie dotyczy zakładów pracy podległych Ministerstwu Przemysłu Ciężkiego oraz Górnictwa i Energetyki (przemysł budowy maszyn górniczych).</p> <p>W zakresie nauki zawodu hutnika-wielkopieczownika, hutnika-stalownika oraz hutnika-walcownika w ramach szkolenia zawodowego w szkołach zawodowych przyzakładowych oraz w okresie odbywania wstępnego stażu pracy po ukończeniu nauki zawodu w wyżej wymienionych szkołach i w zasadniczych szkołach zawodowych zezwala się na szkolenie praktyczne młodocianych mężczyzn w wieku powyżej lat 16, a absolwentów (mężczyzn) wyżej wymienionych szkół w wieku powyżej lat 17 w hutach żelaza i stali pod następującymi warunkami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) szkolenie praktyczne powinno polegać na szkoleniu wizualnym z wyłączeniem prac nie objętych wykazem prac wzbronionych młodocianym,

Lp.	Pozycja wykazu prac wzbronionych młodocianym	
8	55 i 58	<p>2) zapewnienia na stanowiskach pracy pełnej obsady pracowników,</p> <p>3) wyłączenia w odniesieniu do młodocianych prac normowanych i akordowych,</p> <p>4) ograniczenia czasu zajęć młodocianych na odcinkach wielkich pieców, w wydziałach stalowni i na wydziałach walcowni do 2 godzin na dobę, z tym że we wszystkich wydziałach szkolenie praktyczne będzie ograniczone do stanowisk bezpiecznych i do prac na zimno,</p> <p>5) wyłączenia szkolenia zawodowego i odbywania wstępnego stażu pracy przez młodocianych na spiekalniach, w hali namiarowej i gardzieli wielkich pieców, w halach odlewniczych i lejniczych, na mieszalnikach, w stalowniach oraz walcowniach blach, rur i drutu,</p> <p>6) zatwierdzenia hut, wydziałów i stanowisk przeznaczonych do praktycznego szkolenia młodocianych i odbywania przez młodocianych wstępnego stażu pracy przez Zarząd Główny Związku Zawodowego Hutników.</p> <p>Zezwolenie dotyczy hut żelaza i stali podległych Ministerstwu Przemysłu Ciężkiego.</p>
9	62	<p>W zakresie nauki zawodu kotlarza — zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn w wieku od lat 17 przy nitowaniu kotłów szkoleniowych (specjalne modele) w wydzielonych warsztatach szkolnych, przy pracach lekkich, bez użycia narzędzi udarowych.</p> <p>Zezwolenie dotyczy zakładów pracy podległych Ministerstwu Komunikacji.</p>
10	127 i 255	<p>W okresie wstępnego stażu pracy — zezwala się na pracę młodocianych, po osiągnięciu 17 roku życia:</p> <p>a) w konserwatoriach filmów,</p> <p>b) w ciemniach filmowych,</p> <p>c) przy montażu filmów,</p> <p>d) w charakterze pomocy przy obsłudze aparatów projekcyjnych 35 mm wyposażonych w lampy łukowe —</p> <p>pod warunkiem nieprzekraczania przy tych pracach 6 godzin pracy na dobę, a w kabynie kinooperatora czasu pracy w ciągu 2 seansów.</p> <p>Zezwolenie dotyczy zakładów wytypowanych przez Ministerstwo Kultury i Sztuki w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Filmowych.</p>
11	130	<p>W zakresie nauki zawodu przedczarza bawełny, wełny i włókien lękowych — zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy pracach wymienionych w pozycji 130 wykazu prac wzbronionych młodocianym, z wyłączeniem obsługi maszyn niedostatecznie zabezpieczonych i pod warunkiem, że młodociani będą zatrudnieni przy tych pracach nie dłużej niż 4 godzin na dobę.</p>
12	137 i 143	<p>W zakresie nauki zawodu tkacza dywanów, firanek i koronek oraz dziewiarza przy maszynach kotonowych — zezwala się na pracę młodocianych przy krosnach i maszynach kotonowych, pod warunkiem nieprzekraczania przy tych pracach 3 godzin pracy na dobę.</p> <p>Zezwolenie dotyczy zakładów podległych Ministerstwu Przemysłu Lekkiego.</p>
13	139; 140 159—163	<p>W zakresie nauki zawodu: farbiarza, przy wykańczaniu tkanin oraz zawodu garbarza — zezwala się na zatrudnianie młodocianych nie dłużej niż 12 godzin na tydzień, pod warunkiem, że szkolenie będzie się odbywało w warunkach laboratoryjnych lub w wydzielonych dla celów szkolenia pomieszczeniach, odpowiednio wyposażonych, za zezwoleniem właściwego zjednoczenia, wydanych w porozumieniu z właściwym zarządem okręgu Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Włókienniczego, Odzieżowego i Skórzanego.</p> <p>Zezwolenie dotyczy zakładów podległych Ministerstwu Przemysłu Lekkiego.</p> <p>W zakresie nauki zawodu rymarza, kaletnika, cholewkarza, kuśnierza — zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy ręcznym i maszynowym krojeniu skór w zakładach przygotowujących młodocianych w pełni do wykonywania samodzielnie tych zawodów pod warunkiem nieprzekraczania 3 godzin pracy na dobę przy tych pracach.</p>

Lp.	Pozycja wykazu prac wzbronionych młodocianym	
14	145—147, 150	W zakresie nauki zawodu krawca, krawcowej, bielizniarki, gorseciarki, kapelusznika, czapnika, modniarki itp. w zakładach przygotowujących młodocianych w pełni do wykonywania samodzielnie wyżej wymienionych zawodów — zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy ręcznym krojeniu materiałów, szyciu na maszynach i prasowaniu za pomocą ręcznych żelazek.
15	155	W zakresie nauki zawodu tapicera i bielizniarki (wyrób kółder) — zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy ręcznym i maszynowym pikowaniu kółder i materaców oraz wypychaniu materaców.
16	157	W zakresie nauki zawodu obuwnika przemysłowego — zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy pracach objętych poz. 157 wykazu prac wzbronionych młodocianym. Zezwolenie dotyczy zakładów, podległych Ministerstwu Przemysłu Lekkiego.
17	164	W okresie wstępnego stażu pracy — w fabrykach celulozy — zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn jako: brakarzy drewna i celulozy, aparaturowych wyławiacza włókna, laborantów, filtrujących wody produkcyjne. Zezwolenie dotyczy zakładów podległych Ministerstwu Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.
18	167	W zakresie nauki zawodu zecera ręcznego — zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn w zecerni ręcznej z wyłączeniem: mycia składów drukarskich, wystawiania i zestawiania dużych kaszt drukarskich — oczyszczania kaszt, obcinania wierszy na pile starczowej. Czas pracy młodocianych w zecerni nie może przekraczać 24 godzin na tydzień. Zezwolenie dotyczy zakładów pracy wytypowanych przez Ministerstwo Kultury i Sztuki w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Poligrafii.
19	168	W zakresie nauki zawodu drukarza-trawiacza zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn przy trawieniu klisz, płyt i cylindrów, pod warunkiem że młodociani będą zatrudnieni tylko w zakładach pracy, które posiadają odpowiednie warunki zabezpieczające higienę i bezpieczeństwo pracy, oraz że prace te będą wykonywane w odpowiednich digestoriach lub automatach w granicach najwyżej 2 godzin dziennie. Zezwolenie dotyczy zakładów pracy wytypowanych przez Ministerstwo Kultury i Sztuki w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych i Ministerstwem Zdrowia.
20	173, 174	W zakresie nauki zawodu stolarza — zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy szlifowaniu drewna sposobem ręcznym w okresie czasu do 3 tygodni i przy politurowaniu w okresie czasu do 5 tygodni w całym okresie szkolenia zawodowego, pod warunkiem, że do politurowania nie będą używane alkohole posulfitowe i alkohol metylowy. Praca przy szlifowaniu i politurowaniu nie może trwać dłużej niż 2 godziny na dobę.
21	186	W zakresie nauki zawodu piekarza i cukiernika — zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy bezpośredniej obsłudze pieców piekarniczych do 3 godzin na dobę w zakładach zmechanizowanych.
22	202	W zakresie nauki zawodu wędliniarza i konserwiarza — zezwala się na zatrudnianie młodocianych przy rozbieraniu i trybowaniu mięsa i przy topieniu tłuszczów w kotłach zamkniętych, z wyłączeniem: transportu mięsa, rozbierania mięsa niezupełnie odmrożonego oraz zamykania puszek z konserwami.

Lp.	Pozycja wykazu prac wzbronionych młodocianym	
23	207	<p>W zakresie wstępnego stażu pracy zezwala się do dnia 1 stycznia 1962 r. na zatrudnianie absolwentów zasadniczych szkół gastronomicznych o specjalności kelnera przy obsłudze konsumentów w zakładach gastronomicznych, w których są podawane napoje alkoholowe, pod warunkiem, że młodociani absolwenci nie będą podawać tych napojów.</p>
24	211	<p>W zakresie nauki zawodu murarza, betoniarza-zbrojarza, posadzkarza i brukarza — zezwala się na zatrudnianie młodocianych mężczyzn przy sortowaniu kruszywa oraz ręcznym przygotowywaniu betonu w okresie czasu nie dłuższym niż 3 tygodnie, a w zakresie nauki zawodu betoniarza-zbrojarza oraz brukarza i posadzkarza przy obsłudze różnego typu betoniarek w okresie czasu nie dłuższym niż 3 miesiące — w całym okresie szkolenia zawodowego.</p> <p>Zezwolenie dotyczy zakładów pracy podległych Ministerstwu Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych i przez nie nadzorowanych oraz podległych Ministerstwu Górnictwa i Energetyki (budownictwo węglowe). W odniesieniu do nauki zawodu brukarza i murarza zezwolenie dotyczy także rejonów dróg wodnych podległych Ministerstwu Żeglugi i Gospodarki Wodnej oraz zakładów podległych Ministerstwu Komunikacji, w odniesieniu zaś do zawodu murarza i posadzkarza ponadto rzemieślniczych zakładów pracy.</p>
25	213	<p>W zakresie nauki zawodu posadzkarza — zezwala się na pracę młodocianych przy: rozbieraniu posadzek z deszczulek i płytek, układaniu tektury lub papieru pod deszczulki, przygotowywaniu kruszywa na podłoże oraz do mas lastrikowych, ręcznym i mechanicznym przygotowywaniu zapraw i różnobarwnych mieszanek według receptury, przygotowywaniu i układaniu mas lastrikowych w formach parapetów, policzków schodowych, stopni itp. (przy wykonywaniu prefabrykatów), wypełnianiu spoin na ścianach i podłogach, sortowaniu płytek i deszczulek (listew), wierceniu w płytkach otworów, przygotowywaniu mas ksyolitowych według receptury, wykonywaniu płytek ksyolitowych, wyznaczaniu poziomów przy pomocy listew i punktów kierunkowych, przycinaniu linoleum i innych wykładzin rulonowych — pod warunkiem, że nie będą stosowane do przycinania płytek, deszczulek itp. piły tarczowe i taśmowe.</p> <p>W zakresie nauki zawodu brukarza — zezwala się młodocianym mężczyznom na wykonywanie pracy przy: wytyczaniu dróg i w charakterze pomocy przy wyznaczaniu i utrwalaniu wytyczenia koryta drogi, przy robotach ziemnych przy profilowaniu dróg, wyznaczaniu i wykonywaniu profilów skarp i rowów odwadniających, utrwalaniu skarp, wykopu i nasypu (darniowanie, wbijanie palików, wiklinowanie), wykonywaniu podłoża z układaniem sączków, drenów i innych urządzeń odwadniających, zalewaniu zaprawą cementową spoin i pielęgnowaniu świeżo położonych nawierzchni, ręcznym zrywaniu starych nawierzchni (bruk, płyty, trylinka, kostka bez zaprawy cementowej), ręcznym przycinaniu płyt chodnikowych, wypełnianiu fug dylatacyjnych na zimno.</p> <p>Zezwolenie dotyczy zakładów pracy podległych Ministerstwu Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz zakładów pracy nadzorowanych przez to ministerstwo, a w zakresie nauki zawodu brukarza także zakładów podległych Ministerstwu Komunikacji oraz Żeglugi i Gospodarki Wodnej (rejonów dróg wodnych), w zakresie zaś nauki zawodu posadzkarza ponadto rzemieślniczych zakładów pracy.</p>